

SƏRGİ

AZƏRBAYCAN - LATVIYA: MƏDƏNI - TARIXI DIALOQ

Latviya Universitetinin Akademik
kitabxana fondlarından

4 oktyabr-4 noyabr, 2011-ci il

Bakı Dövlət Universitetinin
elmi kitabxanası,
Bakı şəhəri, Akademik Zahid Xəlilov küçəsi, 23

17 yanvar, 2011-ci ildə Latviya Respublikasının
Baş naziri Valdis Dombrovskis ilə Azərbaycan
Respublikasının prezidenti İlham Əliyevin görüşü.

Yanis Čakste (1859-1927)
Latviyanın ilk prezidenti
(1922-1927)

Latviyanın
müstəqilliyinin təntənəli
şəkildə elan olunması

Tarixdə baş verən mühüm hadisələr

E.ə. təxmininən IX əsr

Şimal qütbündə buzluqların çekilməsi ilə, müasir Latviyanın ərazisində insanlar məskunlaşmağa başlayır.

E.ə. təxmininən II əsr

Latviya ərazisində Hind-Avropa mənşəli Baltika tayfaları məskunlaşır və həmin tayfalardan latış xalqı yaranır.

X-XI əsr

Ayrı-ayrı Baltika tayfaları (kurşlar, sellər, zemqallar və latqallar) tayfa dövləti yaradırlar.

XII-XIII əsrin ikinci yarısı

Alman tacir və missionerlərinin müasir Latviya ərazisində peyda olmaları. 1201-ci ildə Riqa şəhərinin əsasının qoyulması. Ərazidə almanların hakimiyyətinin hökm sürməsi. Livoniyanın yaranması.

XVI əsr

Livon müharibəsi (1558-1583). Livoniya ərazisi Polşa-Litvanın tabeçiliyinə keçir. Kurzeme və Zadvin hersoqluqları yaranır.

XVIII əsr

Böyük Şimal Müharibəsi (1700-1721) başlayır. Yüzilliyin sonuna qədər hazırlı ərazi bütünlükə çar Rusiyasının tərkibinə qatılır.

1850-1870

Milli mənlik şüurunun yaranması, milli dirçəliş dövrü, fədakar latış gənclərinin fəaliyyəti.

18 noyabr, 1918-ci il

Latviyanın dövlət müstəqilliyinin təntənəli şəkildə elan olunması

17 iyun, 1940-ci il

Sovet silahlı qüvvələri Latviyanı işgal edir.

14 iyun, 1941-ci il

Məhkəmə və istintaq olmadan, SSRİ-in şimal bölgələrinə, Sibirə və digər uzaq rayonlarına Latviyadan gənclər, hamilə qadınlar, xəstə, sikəst və qocalar daxil olmaqla 20000 adamın deportasiya olunması.

1941-1945

Almanlar Latviyanı işgal edir.

8 may, 1945-ci il

Ikinci Dünya Müharibəsinin sonu. Sovet silahlı qüvvələri Latviyanı tərk etmir.

25 mart, 1949-cu il

Sovet hakimiyyəti ikinci deportasiyanı həyata keçirir. 43000-ə yaxın adam SSRİ-nin uzaq rayonlarına köçürülrə.

4 may, 1990-ci il

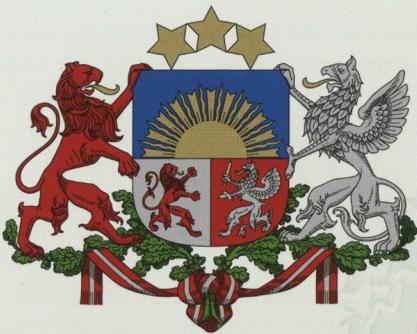
Latviya SSRİ-nin Ali soveti kecid dövrünü müəyyən edərək, Latviya Respublikasının müstəqilliyinin bərpa olunması haqda deklarasiyani qəbul edir.

31 avqust, 1994-cü il

Rusiya silahlı qüvvələri Latviyadan çıxarılır.

Aprel-may, 2004-cü il

Latviya NATO və Avropa Birliyinin üzvlüyünə qəbul olunur.

Tarixdə Latviyanın adı Kəhrəba yolu, Azərbaycanın adı isə qədim İpək yolu ilə bağlı olmasına baxmayaraq, coğrafi cəhətdən bir-birindən uzaq yerləşən bu iki dövlət arasında yüzilliklərlə möhkəmlənən, inkişaf edən bağlılıq, təməs nöqtəsi olmuşdur. Hazırkı sərgi Azərbaycan və Latviya arasındakı əlaqələrin inkişaf tarixinə nəzər salmağa imkan verir.

XX yüzilliyin başlangıcında bir çox görkəmli latış elm, mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin həyatı Azərbaycanla bağlı olmuşdur. Yaziçi Ernest Birznieks-Upitis, mikrobioloq Yanis Lusis Bakı Universitetində bakterologiya və ümumi patologiya kafedrasının rəhbəri kimi çalışmış, yazıçı və rəssam Yanis Yaunsudrabinş, yazıçılar Pavils Rozitis, Sudrabs Edjus, Yanis Vaynovskis və Auqusts Berse uzun illər Azərbaycanda yaşamış, fəaliyyət göstərmişlər. Andrey Upitis xeyli müddət Azərbaycanda qonaq olmuş, Bakıda, Latviya cəmiyyətində sonralar görkəmli diplomat Anton Balodis fəaliyyət göstərmiş, Bakı küçələrindəki şərq motivlərini rəssam Yazeps Qrosvald mənimsəyərək öz rəsmlərində istifadə etmiş, Bakı operasında Yazep Medinş dirijorluq etmişdir. Bu gün Latviya görüş və konsultasiya səviyyəsində hər iki ölkənin rəhbərləri, mütəxəssisləri, mədəniyyət və ictimai xadimləri arasında aktiv dialoqun aparılmasını dəstəkləyir.

Latviyanın prezidenti Vaira Vike-Freyberqa 2005-ci ilin oktyabrın 4-də, Bakı Universitetinin Fəxri Doktoru adına layiq görülmüşdür.

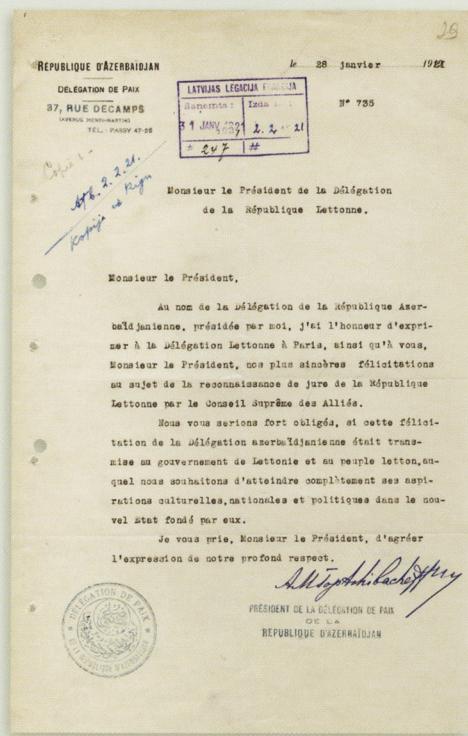
1921-ci il yanvarın 28-də

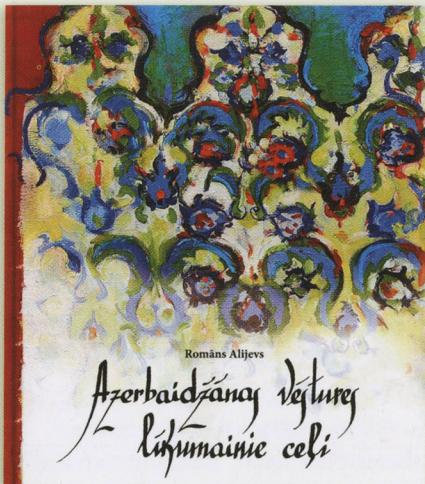
Parisdə keçirilən Sülh konfransında

Azərbaycan Respublikasının
nümayəndə heyvətinin rəhbərinin

Latviya Respublikasının de jure
olaraq tanınması münasibəti
ilə təbriki

Yazıçı Ernest Birzniek Upişin
vətəndaşlığının təsdiq etilməsi

Roman Əliyevin yüksək zövq və
peşəkarlıqla tərtib etdiyi "Azərbaycan
tarixinin keçməkeşli yolları" kitabı
Azərbaycan tarixinin dərin və ətraflı
təsviridir.

Azərbaycan Respublikasının rəhbərliyi tərəfindən Bakıda, 13 may, 2011-ci il tarixdə
taşkil olunan informatika (programlaşdırma) üzrə birinci beynəlxalq olimpiadada
Latviya Universitetinin tələbələrindən ibarət komandası 5-ci yeri tutmuşdur.

Latviya Universiteti (əsası 1919-cu ildə qoyulub) elmi inkişaf etdirməklə, latış
dilini və mədəniyyətini qorumaqla, beynəlxalq ənənələri möhkəmləndirməklə
müxtəlif növ elmi-tədqiqat, tədris və innovativ işləri, ali təhsil sisteminin
beynəlxalq qaydalara uyğun şəkildə qurulmasını özündə birləşdirir.

Rektor. prof. Marsis Auziņš
www.lu.lv